

25.81x36.46	33	30	עמוד	מגזין - גלובס	31/12/2009	20928695-1
פירס FIRST תחרות רובוטים - 131900						

צילום: דוידס

נערה שואבת מים בבנגלדש. "היעדר מים, ובטח מים נקיים, הורג את העניים מדי יום"

של לשכת המסחר ישראל-אמריקה בניו יורק, שנערך בשיתוף פעולה עם ליגת הידרות ישראל-אמריקה, ובמעמד השרה האמריקאית לביטחון פנים, ג'נט נפוליטנו. יו"ר הלשכה חמי פרס ושגריר ישראל באו"ם לשעבר דני גילרמן עמדו בראש משלחת אנשי עסקים לכנס, שכללה בין היתר את יו"ר תעש אבנר רו, יו"ר קרן פייר לנדרל"ן שלמה גרופמן ועוד שורה ארוכה של דמויות בולטות. משתתפים אחרים בכנס היו גם נגיד בנק ישראל סטנלי פישר, שר התשתיות עוזי לנדאו, מחבר רב המכר "אומת הסטארט-אפ" דן סנור, איל הנדל"ן הניו יורקי ג'רד קושנר ורבים וטובים נוספים. יימן היה הרובר בפאנל "המהפכה בחינוך" יחד עם אנשי חינוך עם ג'ואל קליין, נציב החינוך בניו יורק, וד"ר ערית קייפרטון-הראל וד"ר יוסי ב'רדב ממרכז "עץ הרע"ת."

לורד דאמפלינג

קיימן, 58, נולד בניו יורק. אביו, ג'ק, שנפטר לפני שנה, היה מאייר שעבודותיו הופיעו במגזינים שונים ובספרי מדע בדיוני. חפשו אותו ברשת, יופי של סגנון. אמו של קיימן עדיין בחיים, היא בת 83 ומתגוררת איתו באחוזה. הוא נשד מהקולג' כדי להשקיע את עצמו בהמצאות. הוא רזה כמו נער, ומעיד על עצמו שלא אכל ארוחת בוקר כבר שלושים שנה. הוא חי לבד, ומעולם לא נישא או הוליד ילדים. בראיון שנתן פעם הסביר שלא רצה למצוא את עצמו בבעיה אם יהיה אב לילד שהוא לא אוהב. לפני כמה חודשים התראיין לגארדיאן הבריטי. זה לא הקיימן שבאתי לראות, ריווח הכתב, וסיפר על הממציא המפורסם, שנראה לו מודאג במיוחד ממצבו העגום של כדור הארץ וממצבה של האנושות.

ברמה האישית, אגב, לקיימן אין כל-כך ממה להיות מודאג. האיש מולטי מיליונר. יש לו שני מטוסים, שני מטוסים, ואפילו אי פרטי בשם "צפון דאמפלינג" מול חופי ניו יורק. הוא מאוד אוהב לרכב על האי שלו, קיימן. הוא אפילו השיג אישור מנשיא ארצות הברית לשעבר (וחבר אישי) ג'ורג' וו. בוש להכריז על האי הקטן כיישות עצמאית, אימפריה נפרדת. הוא מכנה את עצמו "לורד דאמפלינג", ומחתיים את הדרכונים של אלה שבאים לבקר אצלו.

דאמפלינג, אי בגודל של כ-12 דונמים, הוא עצמאי לגמרי מבחינת אנרגיה. לא צורך, לא פולט. טורבינת רוח ענקית מספקת לו את כל החשמל, מטהר המים מספק לו את כל המים שהוא צריך היישר מהים, והאי מכוסה פאנלים סולאריים. "זו המדינה הכי ירוקה בעולם", מכריז קיימן בשיא הרצינות, ומוסיף: "בימים אלה אנחנו מגבשים תוכנית סיוע חיצוני, על מנת לעזור לשכנתנו ארצות הברית."

זה הדיבור של קיימן. אתה אף פעם לא ממש יודע אם הוא צוחק או לא. זו לא הגחמה היחידה שלו, אגב. את ביתו השני, אחוזה שממוקמת לא רחוק מניו המפשייר, תכנן קיימן בעצמו סביב גלגל ענקי, חלק ממנוע קיטור שהיה פעם רכושו האישי של נשיא ארצות הברית לשעבר הנרי פורד. באחוזה יש גם חדר עינויים (כי הרי חובבי הגלגל לא ידלגו גם על חלקו בהמצאות העינויים), מגדל תצפית, אוסף של כיסאות גלגלים היסטוריים ועוד.

אתה עדיין מודאג?

"תסתכל סביבך על העולם, דרור. לא צריך להיות מומחה גדול על מנת לראות ולהבין שאנחנו עושים כל-כך הרבה דברים בשביל להרוס את העולם. אנחנו משקיעים הרבה יותר ידע, ממון ואנרגיה בלהרוס דברים מאשר בלכנות אותם. העשירים הופכים לעשירים יותר, העניים עניים יותר. זה תסכול נורא בשבילי. אנחנו חייבים תוכנית לעתיד."

ויש לך תוכנית?

"אני כא מהטכנולוגיה. אנחנו חייבים למצוא דרכים חדשות לשפר את העולם, לרפא מחלות כמו סרטן או סוכרת, ובזול. אנחנו חייבים למצוא דרכים טובות ומקיימות יותר לייצור אנרגיה. בסך-הכול אני אופטימי."

על מכשיר סיהור המים:

"50% מהמחלות שהורגות בני אדם מקורן במים מזוהמים. הרעיון שיבנו בעולם השלישי מערכת מים כמו בעולם המתקדם הוא נאיבי מדי. הטכנולוגיה תהפוך את זה לקל יותר"

מהסגוויי, הוא מציע, "בוא נדבר על הדברים המעניינים באמת."

ומה שמעניין את דין קיימן באמת בשנים האחרונות הוא FIRST, מין ליגת רובוטיקה לילדים שהקים ב-1989, שמטרתה לחנך ילדים לעסוק בטכנולוגיה, ולשכנע אותם שטכנולוגיה זה מגניב. למעלה מ-17 אלף בתי ספר ברחבי העולם משתתפים בתחרות הזו, ויש גם סניף בישראל. קיימן, מתברר, מרוצה ממנו במיוחד. "יש לנו 150 קבוצות של תלמידים בישראל, והחשיפה רק גדלה והולכת", הוא אומר. "כדיוק דיברתי עם אביהו (אביהו בן-נון, מנכ"ל FIRST ישראל, ד' פ') על כמה שאני נלהב ממה שקורה שם אצלכם. 1,400 תלמידים כבר לוקחים בזה חלק. זה מרגש. כבר היום, אף שהסניף הישראלי קיים רק כארבע שנים, זו המדינה הכי חשובה והכי פעילה אחרי ארצות הברית. כשילד משתתף בליגה של FIRST זה משנה לו את כל החיים."

לפני מספר שבועות השתתף קיימן בכנס השנתי

אני כבר כמעט לא מתעסק בזה. הייתי שם, עשיתי את זה, המשכתי הלאה."

ועדיין. הברות שהוא ישנה את העולם. שמונה שנים אחרי והסגוויי הוא בעיקר צעצוע לעשירים. "זה גם מה שאמרו על המטוסים והמכוניות אחרי שמונה שנים. העולם, כנראה, לא משתנה במכה אחת. אגב, אני אף פעם לא חשבת על הסגוויי כעל צעצוע. רציתי לפתור בעיה אמיתית."

זו לא הבעיה האמיתית הראשונה שהוא ניסה לפתור. האיש המציא שורה של מכשירים רפואיים, שמהם עשה את הונו: מכונת דיאליזה ניידת, משאבת אינטוליין ניידת וכיסא גלגלים גבוה שיכול לעבור בכל תנאי שטח בשם iBOT, שעליו למעשה התבסס הסגוויי; החברה שלו, DEKA (שתי ההברות הראשונות של שמו הפרטי ושם משפחתו) מובילה בתחום האיברים המלאכותיים; וכ-440 פטנטים רשומים על-שמו.

אבל קיימן, כך נראה, כלל לא רוצה לדבר על הסגוויי ועל העבר. פניו לעתיד. "עזוב אותי

נפלאות התבונה | ההמצאות של קיימן ומה שיש לו לומר עליהן

Luke. זרוע ביונית
"המנוע שלה דומה לזה של הסגוויי. והכי חשוב: ייצרנו אותה בתוך 15 חודשים"

Slingshot
מכשיר סיהור מים
"הוא יכול להפיק אלף ליטרים ביממה של מי שתייה, מכל סוג של נוזל, וכל זה בלי כימיקלים וכלי שום דבר"

סגוויי
"אני מאמין, כמו שהאמנתי תמיד, שהסגוויי הוא פתרון אידיאלי לערים, ובוודאי בעיני שלנו"